

TALSKÆBNER

9 BERETNINGER OM AT LEVE MED STORE TALPROBLEMER

Indhold

Talskæbner

Udgiver

CSV SydØstfyn
FVU- og Ordblinde Afdelingen
Kongegade 5
5800 Nyborg
Tlf. 6223 4957
csvsydostfyn@svendborg.dk
www.csvsydostfyn.dk
www.dyskalkuli.dk

ISBN-nr.:
978-87-92784-00-1

Forsidefoto

Lotus Skovgaard og Jens Forlev

Fotos

Fagfotografen.dk
Side 3 www.sxc.hu
Side 4 Jens Forlev
Side 7 Lotus Skovgaard og Jens Forlev

Tekst og redaktion

Benthe Hjorth Christiansen
Bureau4

Layout

Mie Sørensen

Tryk

Trykteam Svendborg

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse
Juni 2010

Du er ikke alene! 3

Talblind i tre generationer

Lotus Skovgaard, 35 år, København 5

Vi vil ha' en diagnose!

Camilla og Casper Olsen, 20 og 18 år, Odense 8

Når 53 bliver til 35

Kia Larsen, 14 år, Fredericia 12

Lad os gøre noget ved det!

Mette Christoffersen, 27 år, København 17

Et langt liv med talproblemer

Poul H. Jensen, 73 år, Ellinge på Østfyn 20

Spred ordet!

Mette Mølgaard, 21 år, København 25

Tallene kan ikke lide mig

Alex Bach Andersen, 11 år, Brovst 28

Jeg er god til at være dårlig til det med tal!

Siv Madsen, 17 år, Fredericia 33

Min personlighed blev revet væk

Mie Sørensen, 28 år, København 37

Vend hæftet og læs om udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli.

Du er ikke alene!

Hvordan er det at have så store problemer med tal, at det er umuligt at læse tal på 5-6 cifre og derover, kende klokken, huske tidspunkter, læse køreplaner og finde vej?

Det fortæller børn, unge og voksne om i dette hæfte. De har alle meldt sig som testpersoner til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli, der har haft som mål at afdække begrebet talblindhed.

Testpersonerne har valgt at fortælle deres historie for at hjælpe andre med talproblemer. For at fortælle dem, at de langtfra er alene – og for at medvirke til, at talblindhed bliver synligt og respekteret på linje med ordblindhed.

Kendetegnende for mennesker med talproblemer er nemlig, at de tror, at de er alene om at have store problemer med tal.

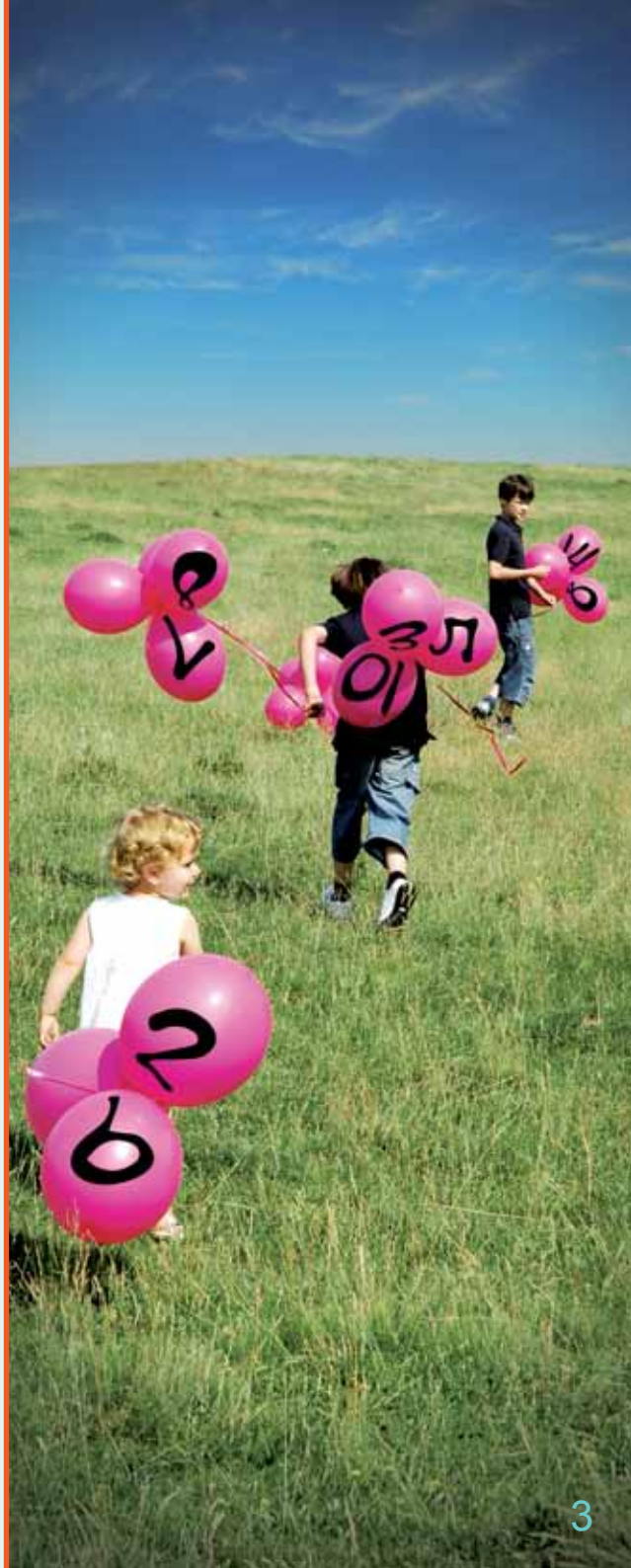
Mange af de testpersoner, der meldte sig til udviklingsprojektet, sagde ja til at stå frem og fortælle deres historie i dette hæfte. Blandt dem har projektgruppen udvalgt 9 historier, der rimelig bredt repræsenterer testpersonerne og deres problemer.

En stor tak til alle jer, der har medvirket. Uden jer havde projektet ikke været muligt.

En særlig tak til to af testpersonerne, nemlig smykkedesigner Lotus Skovgaard, som har stået for hæftets forsidebillede, og grafiker Mie Sørensen, som har stået for layoutet af hæftet.

Vend hæftet og læs om udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli.

*Projektgruppen talblindhed/dyskalkuli
Juni 2010*

Talblind i tre generationer

Lotus Skovgaard, 35 år, København

Lotus Skovgaard vil arbejde for større synliggørelse af talblindhed og for, at de, der har talproblemer, kan få en diagnose. Hun er smykkekunstner og har som bidrag til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli stået for hæftets forsidebillede og billedet side 7. Billedet af de tre generationer er taget af hendes far, Jens Forlev, som er kunstner og fotograf.

Vi er talblinde i tre generationer. Min mor Hanne, jeg selv og min yngste datter Le. Men det vidste jeg ikke før i 2009, hvor jeg var inde på nettet – på hjemmesiden www.talblind.dk

Her fandt jeg listen over tegn på talblindhed, og jeg blev helt rørt. For da gik det op for mig, at jeg jo slet ikke er et uansvarligt menneske – eller uintelligent. Nej, jeg er simpelthen talblind!

Da jeg var barn, boede vi på landet, langt væk fra byen, og jeg gik hverken i vuggestue eller børnehave. Mine forældre dyrkede jorden og havde husdyr. For os børn startede dagen, når vi vågnede af os selv. Vi spiste fra afgrøderne i marken om sommeren og gik selv ind i køkkenet og smurte os en mad om vinteren.

Der var ingen særlige tidspunkter, som vi skulle forholde os til i løbet af dagen. Da vi flyttede ind til byen, oplevede jeg, hvordan min mor og jeg kom to dage for tidligt eller en uge for sent til aftaler hos lægen, til forældre-

møder og familiefester. Det var selvfølgelig frygteligt for os og enormt stressende for min mor.

Det var først som voksen, at jeg lærte at forholde mig til tiden som noget vigtigt. Mine venner kendte min tidsregning, og også i studentertiden kom og gik jeg, som det passede mig. Det var utroligt, at jeg kom igennem og oven i købet med udmærkede karakterer.

I skolen var alt svært. Jeg kunne godt lære en remse – 10-20-30 o.s.v. – men jeg havde ingen forståelse for, hvad jeg sagde.

Jeg fik enkelte timer ekstrahjælp i 2. klasse, men blev her sat sammen med de urolige DAMP-drenge. Det var ikke kvikt, og jeg var der kun et par gange. Der var slet ikke nogen kommunikation omkring det.

I 8. klasse var jeg til psykolog, fordi min mor mente, at jeg måske var ordblind. Det mente psykologen ikke, men hun lærte mig en masse kreative måder at huske ting på.

Ind imellem mødte jeg undervisere, som kunne lære mig noget og få mig til at synes, at et system var sjovt.

Lektierne klarede jeg ved at snyde. Jeg sørgede for at være sammen med klassekammerater, som var meget dygtige, og fik dem til at hjælpe mig med at få lavet lektierne.

Jeg fik 13 i mundtlig engelsk til eksamen i 9. klasse – udelukkende fordi jeg kunne argumentere. Det er en egenskab, man må udvikle for at klare sig igennem.

Det værste i skolen var, at vennerne grinede af, hvor vildt dårligt jeg stavede. Det var

” Jeg tror, at den megen modstand, jeg har haft på grund af mine talproblemer, har gjort, at jeg har udviklet andre kompetencer, som jeg virkelig bruger i dag. F.eks. vedholdenhed. ”

også morsomt, det der kom ud af det, men jeg blev dybt såret.

Selve skolesystemet kunne jeg meget bedre distancere mig fra. Jeg vidste, at det skulle jeg bare overleve – det skulle jeg bare igennem.

Jeg gik i folkeskolen i 9 år og derefter et år på efterskole, uden at nogen fandt ud af, hvor dårlig jeg var til matematik og tal. Jeg brugte min kreativitet og opfindsomhed til at komme igennem de år.

Da jeg havde været på efterskole, tog jeg ud og sejle som besætningsmedlem på et sejlskib, og her begyndte jeg at skrive breve. Ingen skrev så lange breve, som jeg gjorde. 20 sider var de på.

Det havde jeg aldrig gjort før, men om bord på skibet fik jeg ro til at lade oplevelserne komme ud i ord. For her skulle jeg ikke bruge alle min kræfter på at komme udenom problemerne og passe ind i et system, som jeg overhovedet ikke forstod.

Da jeg kom hjem efter et års sejlads, tog jeg HF. Til eksamen i matematik sagde lærer og censor til mig: "Du har jo faktisk ikke begreb om tal!" Og nej, det havde jeg ikke, men jeg havde været dygtig til at skjule det hele vejen igennem. Man kan komme langt med charme og søde smil, og det er jo det, man er nødt til.

De var så venlige at give mig 5.

Til gengæld fik jeg 10 i psykologi og 10 i skriftlig biologi, fordi emnet var hormoner. Men i mundtlig biologi dumpede jeg, fordi der var tal og formler.

Jeg klarede mig igennem eksamen på et hængende hår, men jeg ville gerne være jordemoder eller tegnsprogsoversætter, og det var mit ka-

raktergennemsnit ikke godt nok til. Så jeg tog efterfølgende rigtig mange enkeltfag, som jeg bestod med 8 eller 9, men det lykkedes mig aldrig at komme op på det nødvendige gennemsnit.

I hele min ungdom følte jeg, at jeg kiksede i alt. De andre kunne tage en normal studentereksamen, gå på vaskeri og finde vej.

I bestræbelserne på at tage ansvar for mig selv begyndte jeg som 20-årig på en kropsterapeutisk uddannelse. Den tog 3 år, og derefter arbejdede jeg som selvstændig i et klinikfællesskab.

Jeg ville gerne have samtaledelen med og gik derfor i gang med en uddannelse som psykoterapeut. Midtvejs opdagede jeg noget meget vigtigt – nemlig at alle mine ressourcer ligger i min kreativitet.

Derfor gik jeg i gang med at bruge mine kreative evner. Som 30-årig kastede jeg mig ud i uddannelsen som guldsmed. Jeg startede med grundforløbet på teknisk skole sammen med de 17-årige. Det var noget med tal, præcision og tålmodighed, men jeg var vedholdende og gennemførte.

Jeg valgte netop det, jeg ikke kunne, og det kan man undre sig over. Men jeg er sikker på, at det skyldes mit arbejde med selvudvikling og terapi. Jeg ville tage ansvar for mig selv, vise, at jeg kunne - og ikke bare læne mig tilbage.

Det var næsten umuligt at få en læreplads, så derfor søgte jeg også ind på guldsmedehøjskolen, som nu hedder Institut for Ædelmetal. Jeg blev optaget, og det var noget af det bedste, der er sket i mit liv.

Jeg fik den 3-årige design- og kunstuddannelse og blev færdig i somme-

ren 2009 med en rigtig fin eksamen.

Nu er jeg med i et værkstedsfællesskab med andre kunstnere og designere. Jeg laver skøre smykker i traditionelle materialer og kunstprojekter, hvor smykker er skulpturer på kroppen og fortæller en historie.

Jeg har bl.a. lavet et projekt om trafficking – handlede kvinder, og det blev støttet med 100.000 kr. fra fonde. Projektet har sin egen hjemmeside www.hooksandeyes.dk

Jeg tror, at den megen modstand, jeg har haft på grund af mine talproblemer, har gjort, at jeg har udviklet andre kompetencer, som jeg virkelig bruger i dag. F.eks. vedholdenhed.

Nogle ting opdager man først, når ens livssituation ændrer sig. Og sådan skete det også for mig.

Min mand har altid klaret økonomien, men vi blev skilt i 2009, og så væltede talproblemerne ind over mig.

Jeg har altid vidst, at tal og økonomi var et problem for mig. Da jeg skulle til at klare det selv, kom det derfor ikke som nogen overraskelse, at det var svært med f.eks. netbank og A-kassen, der kræver skemaerne udfyldt på en helt bestemt måde.

Jeg fik lavet en ny ordblindetest, og den viste, at jeg ikke er særlig ordblind. Jeg fik samtidig lavet en lille mini-test for talblindhed, og den viste, at når det gælder tal, er min korttidshukommelse dårlig, og jeg kan ikke lave et system med tal.

Og så var det, at jeg fandt ind på www.talblind.dk

Jeg husker ikke tal særlig godt, og min fornemmelse for tid er dårlig. At gå på vaskeri er en ret ukompliceret ting for de fleste. Men ikke for mig. Det er

et sindrigt system, som tager mig en hel dag at komme igennem. Jeg skal finde ud af, hvor mange kg vasketøj, jeg har, hvor meget det koster at vaske det – og hvor lang tid det tager.

Jeg har det også meget svært, når jeg skal med toget. Hvis jeg skal med kl. 8.15 på perron 5 og ind i vogn nr. 11 på plads 27 - hvornår skal jeg så stå op? Hvornår skal jeg af sted hjemmefra? Hvordan finder jeg vogn 11 – og plads nr. 27?

Jeg forbereder mig i god tid. Køber billetten flere dage før. Regner ud og skriver op, hvad jeg skal hvornår – som handicaphjælp til mig selv. På selve dagen må jeg stå stille og tænke mig om mange gange, og jeg kan nemt komme til at bytte om på 8.15 og 7.15 og miste en time ud i det blå.

Jeg kan sagtens klokken, og jeg kan også lægge sammen, men fordi tal er vanskelige for mig, kan 7.30 pludselige blive til 8.30. eller noget helt tredje.

Jeg har boet i København, siden jeg var 7 år, så jeg burde kunne finde vej. Jeg kender det sted, hvor jeg bor, men jeg kan ikke planlægge en strategisk rute for at cykle eller tage bussen fra ét sted til et andet. Det kan tage mig en time at finde ud af den vej, som det tager mig en halv time at cykle.

Jeg kan stå på gaden og skulle være et sted om en time – og ikke i hovedet kunne finde vej. Og jo mere presset, jeg er, jo værre bliver det.

Så jeg er lykkelig for min GPS!

Da jeg fik min yngste datter, Le, og hun voksede op, kunne jeg observere, at hun lignede sin mormor og mig mere end min ældste datter gør.

Vi har fælles træk, der skinner igennem og ikke er til at komme udenom. Vi er utroligt impulsstyrede, meget viljestærke og selvstændige. Ingen af os forstår, hvorfor vi skal indordne os i nogen form for system.

Jeg tror ikke, at vi forstår systemer særlig godt. Vi husker ikke tal, forstår ikke afstande,

størrelser eller rumlige størrelser. Vi skal tænke over at finde vej, selvom vi kender både det sted, hvor vi er, og det sted, hvor vi skal hen.

Jeg har lært mig at tage mig tid til planlægning, så jeg kan komme til tiden, finde vej, indgå i sociale systemer - og ikke lade mig impulsstyre. Men det er et tilvalg, noget tillært. Det er ikke en selvfølge.

Jeg meldte mig som testperson til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli, fordi jeg gerne vil være med til at fremme synliggørelsen af talblindhed og sikre talblinde de samme tilbud, som ordblinde har.

Det koster 3.000 kr. at blive testet for talblindhed på Ordblindeinstituttet i København, men det er gratis at blive testet for ordblindhed. Der findes stadig ingen decideret undervisning for talblinde. Matematikundervisning ja, og det med dygtige undervisere, men der mangler en fælles forståelse for talblindhed i hverdagen.

Jeg vil gerne arbejde for, at man kan få en diagnose, når man har talproblemer. For det er vigtigt. Får man en diagnose, er der også ofte en løsning – om ikke andet så en helende selvforståelse, og det er dybest set det vigtigste. For jeg skal for evigt systematisere tiden. Jeg kan jo ikke pludselig lære at forstå den. Og det er vigtigt, at jeg ikke betragter mig selv som et dårligt menneske af den grund.

Får man et stykke papir på, at man er talblind, så kan man komme videre i systemet. Jeg kan få undervisning i talforståelse gennem min A-kasse, og det vil jeg gerne have. Jeg skal jo stå til rådighed for arbejdsmarkedet, så længe jeg modtager dagpenge, og det vil være frygteligt at ansætte mig et sted, hvor jeg skulle gøre noget af det, som jeg ikke kan. Det ville være at snyde arbejdspladsen.

Når det gælder Le, så vil en diagnose gøre hendes skole opmærksom på, at man kan blive testet for talblindhed, og at Le har brug for at blive undervist på en anden måde end den gængse.

Vi vil ha' en diagnose!

Camilla og Casper Olsen, 20 og 18 år,
Odense

Camilla og Casper Olsen er søskende. Deres store ønske er at få dokumenteret deres talproblemer med en diagnose – så andre kan forstå, at de ikke er dumme, men bare har det svært med tal. Casper har måttet opgive sin drøm om at blive pilot og vil måske prøve, om det så er muligt at blive politibetjent, mens Camilla prøver at realisere sin drøm om at blive sygeplejerske.

Camilla:

Min lillebror Casper, min mor og jeg selv har hele vores liv kæmpet med tal, og det har præget vores opvækst og skolegang.

Casper og jeg har meldt os til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli, fordi vi gerne vil have en diagnose på vores talproblemer, så folk kan forstå, at vi ikke er dumme, men at vi bare har det svært med tal.

Jeg har længe drømt om at få dokumenteret min talblindhed. Det vil betyde rigtig meget for mig, for det er et stort handicap, som jeg hver dag frygter at skulle konfrontere. Og folks uvidenhed om talblindhed gør det bestemt ikke lettere.

En diagnose vil skabe større forståelse for vores problemer og måske også åbne op for, at vi kan lære det med tal på en anden måde.

Da jeg gik i skole, havde jeg svært ved at lære klokken, og folk sagde: "Kan du ikke klokken?" – og antydede, at jeg var dum.

Hvis nogen spurgte: "Hvad er 8×8 ?" stod jeg bare og kiggede.

Lærerne tog ikke hensyn til mit niveau, og jeg sakkede mere og mere bagud. Jeg holdt op med at følge med i skolen. Jeg blev urolig og forstyrrede de andre, og jeg blev et problembarn i klassen.

Ingen lærere stoppede op og viste forståelse for mit problem. Heller ikke matematiklæreren – selv om jeg sagde, at jeg havde det svært med tal. Og jeg fik ikke specialundervisning, selvom jeg bad om det.

I 7. klasse sagde min matematiklærer til mig: "Camilla – du er ikke dum. Du gider bare ikke." Lærerne har altid set mine talproblemer som dovenskab, og selvom jeg sagde, at jeg havde problemer, så lyttede de ikke.

Jeg fik dårlige karakterer, og jeg græd til den mundtlige eksamen i 9. klasse. Jeg lider ellers ikke af eksamensangst, men der stod én og spurgte mig om ting, som jeg intet vidste om. Det var for overvældende for mig.

Jeg følte mig dum, fordi jeg ikke kunne det med tal. Når folk bilder én ind, at man er dum – så tror man på det, og så er det svært at finde selvtilliden.

Der er måske ingen, der direkte har sagt til mig, at jeg var dum, men det blev antydet. Jeg kunne se, hvad de tænkte. Både lærerne og klassekammeraterne rullede med øjnene.

Tallene formørkede det hele for mig.

”Jeg græd til den mundtlige eksamen i 9. klasse. Jeg lider ellers ikke af eksamensangst, men der stod én og spurgte mig om ting, som jeg intet vidste om. Det var for overvældende for mig.”

I dag ved jeg, at det var på grund af manglende viden, at de var sådan.

Først da jeg kom i puberteten, begyndte jeg at tænke på, at det var tallene, der var problemet, og at der jo var mange andre ting, jeg var god til. Da jeg kom på efterskole og fik andre lærere, som fokuserede på, hvad jeg kunne, begyndte jeg også at få det bedre med tal.

Overalt er tal en vigtig faktor, men jeg prøver hele tiden at undgå dem. For jeg kan ikke med dem. Tal kan bringe det værste frem i mig.

Jeg har store, sorte talhuller. Jeg har intet lært i matematik. Jeg ligger måske på niveau med 1.-2. klasse.

Jeg kan ikke sige store tal. Hvis folk spørger, hvor mange km min bil har kørt, kan jeg ikke svare.

Jeg kan heller ikke huske tal.

Jeg skal have dem ned på papir. Jeg kan kun nogen af tabellerne, selvom jeg har øvet så meget.

Når jeg skal regne lette ting, så bruger jeg både fingre og tæer.

Jeg har haft studiejob i et diskotek, hvor jeg skulle give penge tilbage. Når kassen blev talt op, var der mange gange, hvor den ikke stemte. Det var ikke så sjovt, så det måtte jeg opgive.

Jeg fravalgte gymnasiet på grund af tal. Jeg vil gerne arbejde med mennesker, og mit mål er at blive sygeplejerske. Hvis man ikke har en studentereksamen, skal man have en social- og sundhedsuddannelse for at

komme ind. Den er jeg nu i gang med, og det er jeg rigtig glad for – der er nemlig ikke meget med tal.

Hverken Casper eller jeg har oplevet, at nogen af vores lærere har prøvet at lære os matematik på andre måder. Men på social- og sundhedsuddannelsen får jeg tal kombineret med hverdagsting – f.eks. pH-værdi i rengøringsmidler. Så kan jeg lettere forstå tallene.

Der er mange på min uddannelse, der nikker genkendende, når jeg fortæller om mine problemer.

Nu, hvor Casper og jeg er blevet ældre, er vi meget åbne om vores talproblemer, og jeg har fortalt alle mine kammerater om det. Da vi var børn, talte vi ikke meget om det, men tænkte i stedet: "Det er nok bare mig, der skal hænge i."

Jeg har søgt rigtig meget på nettet efter noget om talblindhed. Hvad det er – og om der er noget, jeg selv kan gøre. For nu nærmer tiden sig, hvor vi skal bruge tal på social- og sundhedsstudiet.

Jeg tror, at der er mange, som kæmper med tallene. Jeg er medlem af en gruppe for talblinde på Facebook, hvor folk skriver om deres problemer og udveksler erfaringer.

Det var også inde på nettet, at jeg faldt over udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli. Vi ville gerne have haft min mor med til test, men hun sagde, at der nok ikke var noget at gøre for hende. Men hun synes, at det er supergodt, at vi er med.

Casper:

Jeg forstod overhovedet ikke matematikken i folkeskolen, selvom lærerne forklarede den, og det skete tit, at de rullede med øjnene, når jeg ikke kunne finde ud af opgaverne.

Men jeg vidste, at der var noget andet, som jeg var god til. Så jeg opgav at bruge tid på matematikken og koncentrerede mig om sprog, som jeg var rigtig glad for og god til.

Far prøvede at lære os at regne. Han brugte den gammeldags facon, mens skolen brugte en anden måde. Det var meget forvirrende, og det var også frustrerende for far, at vi var så dårlige til tal, for han er selv så god til det.

I 3. og 4. klasse hjalp en speciallærer mig med lave lektierne i matematik. Men jeg lærte ikke noget.

Først da jeg kom på efterskole, lærte jeg klokken. Her fik jeg en rigtig god matematiklærer, og det rykkede lidt.

Da jeg var færdig med efterskolen, valgte jeg at blive mekaniker for at undgå gymnasiet og det år med matematik, som man skal have her. Jeg ville gerne have været pilot, men det kunne jeg ikke blive på grund af mine talproblemer.

Mekaniker var et skud i tågen for at undgå tal. Men det viste sig, at der var meget elektronik, hvor vi skulle bruge tal. Vi skulle udregne spænding og volt i batterierne, og her kunne jeg slet ikke følge med. Alt det andet gik fint nok, men regne kunne jeg jo ikke.

Så startede jeg på kokke- og tjenerskolen, hvor jeg er nu, og når jeg har taget grundforløbet, vil jeg en tur i forsvaret og så måske blive politibetjent - hvis det er muligt.

Når 53 bliver til 35

Kia Larsen, 14 år, Fredericia

”Jeg går i klasse med en, der også virkelig har det svært med matematik. Vi er næsten på samme niveau. Det giver følelsen af ikke at være alene. For det er svært at gå i en klasse, hvor alle andre bare er hurtigt derudad.”

Det var Kia Larsens matematiklærer, Ole Bay Jensen, der fortalte hende og hendes forældre om talblindhed og om udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli. Han har imidlertid fået andet arbejde, og Kia skal som så mange gange tidligere have en ny matematiklærer – og går nu og spekulerer på, om den nye lærer vil forstå hendes talproblemer og hjælpe med at finde metoder, der virker for hende.

Jeg har svært ved matematik - svært ved tallene og tabellerne. Det har jeg haft, siden jeg startede i skolen.

Hver gang, mine forældre var til forældresamtale, har de gjort opmærksom på det, men ingen har gjort noget. Indtil jeg fik en ny matematiklærer efter sommerferien 2009.

Han ringede hjem til os en aften sidst på året og sagde, at han havde observeret, at jeg havde problemer med matematik og tal. Han fortalte, hvor han så, at jeg havde problemer – og 9 ud af de 10 ting, han remsede op, kunne jeg nikke genkendende til.

Han havde hørt om talblindhed. Han vidste også, at CSV Sydøstfyn havde startet et udviklingsprojekt og foreslog, at jeg meldte mig til projektet. Det sagde jeg ja til, og han ringede og snakkede med CSV Sydøstfyn og arrangerede, at jeg kunne komme til test.

Det er tallene, der er problemet. Jeg kan godt se tallene, men jeg kan ikke sige dem. Jeg kan sige tallene op til 50. Men over 50 bliver jeg usikker. 53 kan f.eks. blive til 35.

Jeg har svært ved tabellerne, men jeg har en taltavle, som jeg bruger. Her kan jeg se alle tal op til 100. Den fik jeg, da jeg startede i skolen, og den har jeg gemt på og brugt lige siden.

Jeg kan fint kende klokken på et ur med visere. Men på et digitalur kniber det, når det kommer op i tallene. Hvis der står 15.50 f.eks., så bliver jeg usikker. Jeg har også problemer med tid – og med måneder og datoer.

Jeg går i klasse med en, der også virkelig har det svært med matematik. Vi er næsten på samme niveau. Det giver følelsen af ikke at være alene. For det er svært at gå i en klasse, hvor alle andre bare er hurtigt derudad.

Jeg forstår det meste af, hvad matematiklæreren forklarer, men har svært ved at huske svære ting fra gang til gang. Min nye lærer giver mig særlige opgaver og spørger, om jeg har forstået dem. Og han forklarer opgaverne, indtil jeg har forstået dem. Det har de andre matematiklærere ikke gjort.

Min nye lærer forstår mig virkelig – forstår mine problemer. Han har fundet nogle specielle indlæringsmetoder til mig. F.eks. vil han give mig tal med bogstaver på en tavle og se, om det virker. Han har også formidlet, at jeg kan få specialundervisning to gange

om ugen, og det er en lettelse. Det er dejligt at begynde at lære tallene helt rigtigt.

Det har rykket lidt. Jeg er blevet lidt bedre. Men matematiklæreren er først nu ved at finde ud af, hvordan han bedst kan lære mig matematik.

Det er dejligt!

Desværre har min lærer fået et andet arbejde og skal rejse herfra. Det er jeg rigtig ked af, for så skal jeg starte med en helt ny lærer igen, og det har jeg prøvet så mange gange.

Mon den nye lærer har samme forståelse for mine problemer og vil gøre et særligt arbejde for at finde den rigtige måde at lære mig den pokkers matematik på?

Ole Bay Jensen, Kias matematiklærer:

Da jeg efter sommerferien 2009 overtog den 8. klasse, hvor Kia er elev, fortalte hun, at hun havde utroligt svært ved matematik og altid havde haft det.

Jeg gav Kia og nogle af de andre elever ekstra materiale for at prøve at få samlet op på det, som de ikke kunne. Her viste det sig, at Kia ikke kunne den lille tabel, men med lidt hjælp kunne hun sagtens lave gange-stykker.

Det, der virkelig gjorde mig opmærksom på hendes problem, var, at hun havde svært ved at fortælle mig resultatet, når hun havde regnet et stykke. Hun kunne ikke udtale tallene, og hun byttede også rundt på dem.

Jeg havde hørt om talblindhed. Bl.a. havde jeg set et TV-program om voksne, der havde svært ved tal. De kunne f.eks. ikke klokken, ikke læse en busplan, finde ud af byttepenge m.m.

Derfor begyndte jeg at spørge ind til, hvilke problemer Kia ellers havde med tal, og ved hjælp af hjemmesiden www.talblind.dk blev jeg ret sikker på, at det var talblindhed, der gav Kia problemer.

Jeg kontaktede CSV Sydøstfyn, og Kia kom med som testperson i udviklingsprojektet.

Derefter fik jeg en aftale i stand med vores støttecenter, og vi fokuserede på at lære Kia de basale ting, der vil gøre hende i stand til at klare en hverdag frem for at lære hende ligninger, grafer m.m.

Det vil sige, at vi satte fokus på klokken, på digitalur, busplaner, betaling med penge, byttepenge samt tallene og deres navne.

Der blev brugt mange praktiske materialer i form af f.eks. pengesedler og mønter samt mange materialer med billeder. Og øvelserne blev gentaget mange gange, da der som regel var et lille tilbagefald fra gang til gang.

Den intensive træning gav pote, og de mange gentagelser gjorde, at tingene efterhånden blev bedre indlært.

Lad os gøre noget ved det!

Mette Christoffersen, 27 år, København

Rigtig mange mennesker med talproblemer har fundet hjælp på hjemmesiden www.talblind.dk

Siden er lavet af Mette Christoffersen. Hun bruger nettet i sine bestræbelser på at give talblinde en platform, hvor de kan møde andre talblinde, komme af med deres frustrationer og bede om hjælp.

Hendes mål er desuden at skabe debat og få rejst kravet om, at talblindhed bliver anerkendt på linje med ordblindhed.

Hun har et internationalt engelsksproget debatforum på nettet www.dyscalculiaforum.dk samt en gruppe på Facebook med navnet Talblind.

I 2004 så jeg noget om talblindhed i TV – og wauw! Det var jo mig!

Jeg havde mange gange sagt for sjov: "Jeg er talblind." Men jeg vidste slet ikke, at ordet fandtes.

Efter TV-udsendelsen gik jeg i gang med at søge efter nogen, som kunne hjælpe mig. Den eneste, jeg kunne finde, som vidste noget, var en psykolog. Han testede for talblindhed, og det kostede 6.000 kr.

Jeg vidste godt, hvad resultatet af sådan en test ville blive, og jeg havde stadig matematiklærernes "du er dum og doven" siddende oppe i hovedet. De ord ville jeg have væk.

Så jeg tænkte: "Jeg er gået igennem så meget, og jeg har ikke fået den undervisning, som skulle give mig de samme muligheder som andre. Jeg vil ikke finde mig i, at der ikke er viden om talblindhed og hjælp til talblinde."

Jeg måtte i kontakt med andre med talproblemer. Jeg måtte dele mine problemer med nogen. Derfor gik jeg i gang med at lave en dansk hjemmeside, www.talblind.dk

Året efter lavede jeg en internationalt engelsksproget hjemmeside om talblindhed - www.dyscalculiaforum.com – som i dag har mere end 3.000 medlemmer fra hele verden. Her kan man skrive beskeder, som alle kan se.

Hjemmesiderne er en platform, hvor alle vi med talproblemer kan møde hinanden og sige: "Sådan har jeg det også!" Et sted, hvor man kan komme af med sine frustrationer – og hvor man kan hente hjælp. Det er der mange, der har brug for.

Via hjemmesiderne kom jeg i kontakt med andre, der også havde talproblemer, og det gav mig en forståelse af mig selv.

Jeg har altid tænkt: "Hvor er jeg mærkelig. Hvorfor er der ikke andre som mig?"

Nu kan jeg spejle mig i andre, der har talproblemer, og det hjælper mig. Jeg kan via nettet snakke med nogen, der forstår, hvorfor jeg ikke kan forstå brevet fra banken eller skattevæsenet. Man kan godt snakke med sine familie og sine venner om det, men de forstår det ikke.

” Mit mål er at få gang i debatten og rejst kravet om at få talblindhed anerkendt på lige fod med ordblindhed. ”

Mange tænker: "Det er kun tall!" Ja, men de betyder bare **så** meget. Også fordi vi har gået i skole og fået at vide, at vi var dumme og dovne, fordi vi ikke kunne matematik.

På den engelsksprogede side fik jeg bl.a. kontakt med en lærer i Australien og en forældre til en talblind i Tyskland. Begge hjalp mig personligt, og de hjalp også med at få gang i debatten på siden.

Når man har store problemer med tal, er det et svært skridt at turde at blive testet. Når man er så langt, er hovedspørgsmålet, hvor man kan blive testet, og det hjælper vi hinanden med på hjemmesiderne.

I Danmark tester Hovedstadens Ordblindeskole og Ordblindeinstituttet i København samt Taleinstituttet i Aalborg. Men de mangler viden, ressourcer samt forskning, som de kan arbejde ud fra. Og en eller anden form for fælles tilgang til talblindhed - helt oppefra.

Det kommer bare ikke, før vi er nok, der spørger om hjælp!

Jeg har problemer med alt med tal. Det er hverdagsting som klokken, datoer, min pinkode, skat, et brev fra banken. Min tidsfornemmelse er dårlig, og jeg har svært ved at orientere mig og finde vej, men det er blevet bedre med alderen.

Jeg elskede at gå i skole – elskede at lære, og det gør jeg stadig, bortset fra fagene matematik, fysik og kemi. Men på grund af lærerne i de fag udviklede jeg en slags angst. En angst, som jeg tror, at alle talblinde har mere eller mindre.

Når man har vanskeligheder og så bliver mødt af lærere, der skriver i

kontaktbogen, at jeg ikke tager mig sammen, og også velmenende lærere, der siger: "Du kan, hvis du vill!" – Så må der jo være et eller andet galt med mig.

I 7. klasse var jeg så skoletræt, at jeg nægtede at gå i skole. Jeg blev sat i ordblindeklasse, selvom jeg overhovedet ikke var ordblind. Jeg tror, lærerne gjorde det, fordi de ikke vidste, hvad de ellers skulle gøre.

Fra 7. til 10. klasse fik jeg ikke undervisning i matematik, fordi skolen opfattede mig som umulig. Jeg sad foran en åben matematikbog og fattede ikke noget.

Jeg sad der og kunne stave, skrive og læse – og elskede det. Men de lod mig sidde i en klasse med elever, der havde store vanskeligheder med netop disse ting.

Det var absurd – synes jeg i dag. Jeg ved ikke, hvorfor de ikke tænkte sig om.

Jeg kan jo ikke lade være med at tænke: "Nøj, hvor kunne jeg være nået langt, hvis jeg havde fået matematik i de år og været i klasse med elever, der var ligeså gode til at skrive og læse, som jeg var.

Det er spildte ressourcer!

Jeg gik ud af 10. klasse og prøvede kokkeuddannelsen et års tid, men blev stoppet af de matematikkrav, der blev stillet. Vi skulle jo kunne regne i forbindelse med opskrifterne. Hvor meget skal der til, hvis der skal være mad til 20.

Så kom jeg på medieværksted et års tid. Det var sjovt, men problemet var, at 90 procent af de programmer, vi brugte, krævede talforståelse.

Jeg tog på højskole og derefter til

USA som udvekslingsstudent en sommer.

Jeg prøvede VUC, for jeg ville have en gymnasial uddannelse, men det var for meget at gabe over matematikken.

Netop på det tidspunkt fandt jeg ud af, at der var noget, der hed talblindhed. Det gav mig lidt nyt mod, så jeg søgte og tog en uddannelse som pædagogmedhjælper. Den var adgangsbilletten til selve pædagoguddannelsen. Der er ingen tal i den uddannelse, og sidst i juni bliver jeg færdig med den.

Jeg var til eksamen i mit bachelorprojekt i maj. Emnet var mestringsstrategier for asylsøgende børn med posttraumatisk stresssyndrom. Jeg fik 12, og jeg var glad - men senere på dagen blev jeg drillet af tal i alle mulig sammenhænge:

Jeg kunne ikke huske min pinkode til min mobil, så jeg kunne ikke ringe og fortælle om 12-tallet. I bussen råbte chaufføren af mig, fordi jeg havde givet ham for lidt mønter. På vaskeriet betalte jeg for den forkerte maskine, og i postkassen lå et brev fra Skat, der lige så godt kunne have været skrevet på russisk.

Det satte en dæmper på glæden og selvtiliden, og det viser, hvor meget mine vanskeligheder har sat sig fast i min tankegang. Sådan burde det ikke være - og jeg er da heldigvis bevidst om det absurde i det.

Jeg ved ikke helt, hvor jeg ender, efter at jeg er færdig med uddannelsen. Jeg vil prøve at søge ind på kandidatuddannelsen IT-didaktisk design på DPU – Danmarks Pædagogiske Universitets skole.

Den uddannelse ville være perfekt for mig i forhold til, at jeg både er computernørd og interesseret i pædagogisk didaktik (undervisningslære). Og det er måske en mulighed for i fremtiden at kunne snakke med, når der bliver sat fokus på IT-hjælpe midler for talblinde.

Men nu må vi se, om mit gennemsnit bliver højt nok. Ellers vil jeg gerne arbejde med voksne med udviklingshæmning. Jeg har en meget stor forståelse for, hvordan det er at være voksen og alligevel ikke kunne gøre mange af de ting, som andre tager for givet. Så her ville mine vanskeligheder da ligefrem blive en fordel.

I 2009 lavede jeg en ny version af den danske hjemmeside – www.talblind.dk. Men der er så få, der bruger den, for mange ved ikke, at den findes.

Mit mål er at få gang i debatten og rejst kravet om at få talblindhed anerkendt på lige fod med ordblindhed. Derfor har jeg også lavet en gruppe på Facebook, hvor medlemmerne – som der er 6-700 af – kan udveksle erfaringer.

Jeg bruger tillige Google. Jeg søger f.eks. på ”Jeg hader matematik”, og hvis jeg så får søgeresultater, skriver jeg til vedkommende: ”Ved du, at der er noget, der hedder talblindhed?” På den måde har jeg fundet mange – og også hjulpet mange med talproblemer.

Et lovforslag om specialundervisning for voksne benyttede jeg og et par andre talblinde til at få foretræde for Folketingets uddannelsesudvalg, og her fortalte vi om talblindhed. Vi har også kontaktet alle Folketingets partier – men vi fik kun svar fra Enhedslisten, som gjorde os opmærksomme på muligheden for at få foretræde for udvalget.

Jeg har mindst været i dialog med 4.000 mennesker med talproblemer. De fleste på den internationale hjemmeside.

Men det er svært at få folk op af stolene og kræve deres ret.

Jeg kan ikke forstå, at talblinde ikke råber op og arbejder for at få ændret deres muligheder. Ordblindhed er omfattet af Serviceloven, og ordblinde kan søge hjælp og støtte gennem den. Det samme bør gælde talblinde.

Talblindhed er anerkendt på linje med ordblindhed af WHO og DSM, Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, som er det amerikanske diagnose- og klassifikationssystem for psykiske forstyrrelser.

De henvendelser, jeg får fra talblinde og forældre, handler om, at matematiklærerne ikke ved noget om talblindhed og ikke vil hjælpe.

I mange år har tilgangen til talblindhed været, at det ikke findes, men at de talproblemer, som nogen har, er en form for blokering. At problemer med matematik kommer, fordi matematik er ”det kedelige fag”.

Jeg tror, at denne tilgang til talblindhed eksisterer på grund af uvidenhed og ikke af manglende lyst til at hjælpe elever med talproblemer. Matematiklærerne ved ikke, hvor de skal tage fat, de mangler ressourcer, og de har ingen at spørge til råds. Jeg tror, at det er det, der giver modstanden.

Det skal vi have ændret!

Lad os fortælle dem, at talblindhed findes. Og lad os gå sammen og kræve vores ret.

Talblindhed betyder lige så meget for liv og selvværd og uddannelse som ordblindhed.

Selvom jeg nu bliver færdiguddannet

og skal ud i job som pædagog eller i videre uddannelse, vil jeg fortsætte med at skabe synlighed omkring talblindhed.

Jeg er nødt til at gøre noget. Det krabler i mig, hvis jeg ikke gør noget. Målet er, at der kommer nogen ovenfra – fra Undervisningsministeriet - og overtager det, jeg gør.

Jeg vil blive ved med at råbe op, indtil det sker – ja, og måske også længere!

Et langt liv med talproblemer

Poul H. Jensen, 73 år, Ellinge på Østfyn

Poul H. Jensen har levet et langt liv med ordblindhed og talproblemer, men har – med sine egne ord – klaret sig godt alligevel. Han har skabt sine egne systemer, der har hjulpet ham med at overleve talproblemerne i hverdagen. Nu er han pensioneret, men er en aktiv pensionist, der bl.a. går til ordblindeundervisning på CSV Sydøstfyn hver uge.

Jeg er både ordblind og talblind. Men jeg har klaret mig godt alligevel, og jeg regner ikke mig selv for dum.

Vi er jo nemlig ikke dumme, fordi vi har problemer med tal eller bogstaver. Churchill, Einstein og Niels Bohr var ordblinde, og der er jo ikke nogen, der vil kalde dem for dumme – vel?

Nej, vi er tværtimod nødt til at være dygtigere end de andre for at klare os. Mere logiske, mere opfindsomme, mere ihærdige, mere selvhjulpne. Og vi er nødt til at skabe os vores egne systemer, der kan hjælpe os til at overleve i hverdagen.

Vi er alle forskellige. Vi kan se, hvordan de andre gør, og kan måske bruge noget af det, som de har fundet på, men vi er nødt til at lave os vores egne systemer – dem, der passer til os hver især.

Jeg synes, at der er alt for mange af de unge, der springer fra, fordi de har problemer med tal eller bogstaver. Til dem vil jeg gerne sige: I skal ikke give op. Der er veje frem!

Jeg er meget grundig med mine systemer. De er meget enkle, meget nemme at komme til og lette for mig at forstå.

Jeg har f.eks. svært ved at huske. Derfor laver jeg billeder inde i hovedet af det, jeg skal huske, og det har jeg gjort, lige siden jeg var barn.

Jeg har også svært ved at orientere mig. Derfor bruger jeg altid verdenshjørnerne som udgangspunkt. Når det er solskin, finder jeg verdenshjørnerne ved at kigge på klokken, fordi jeg ved, hvor solen står på de forskellige tidspunkter af dagen. Om natten bruger jeg stjernebillederne og månen, som jo står op samme sted som solen. Men i gråvejrr har jeg et problem.

Når jeg skal bruge tal, har jeg altid en plan B. Jeg har netop været hos dronningen og fået fortjenstmedalje for 50 års tro tjeneste i hjemmeværnet. Jeg fik en brobizz-kode fra hoffet til at komme over broen. Jeg skrev koden af på to lapper papir. Da jeg kom til broen, gav jeg damen i buret den ene lap. "Den gælder ikke," sagde hun. Så fik hun den anden lap, og den virkede. På den forkerte lap havde jeg skrevet et 7-tal i stedet for et 9-tal.

Det var midt under krigen, da jeg skulle starte i skole. Vi boede på landet, men mine forældre sendte mig på den private Giersings Realskole i Odense, fordi jeg skulle lære noget. Det kostede 20 kr. om måneden.

”Vi er jo nemlig ikke dumme, fordi vi har problemer med tal eller bogstaver. Churchill, Einstein og Niels Bohr var ordblinde, og der er jo ikke nogen, der vil kalde dem for dumme – vel?”

Vi var tre i klassen, der var godt og grundigt talblinde. Når vi ikke kunne finde ud af tallene, blev vi smidt uden for døren. Der stod jeg mange gange. Så kom skoleinspektøren forbi: "Nåh, Poul. Er du nu kommet uden for igen?" Og det var jeg jo. Så sagde han: "Ja, du skal nu nok klare dig på en eller anden måde alligevel." Han var et meget forstående menneske. Han havde en søn, der havde de samme problemer. Men han blev ikke smidt uden for døren. Det var jo skoleinspektørens søn.

Vi, der fik at vide, at vi var dumme, blev sat ned på de bagerste rækker, og vi røg hele tiden uden for døren. Men det nyttede ikke, for vi kunne jo ikke det med tallene. Jeg kunne tælle til 10, men ikke ret meget længere.

Min tysklærer sagde til mig: "Du er og bliver en rendestenskandidat!" Jeg kan høre det endnu. Da krummede jeg mine tæer og tænkte for mig selv: "Jeg skal fandme vise dig, at jeg kan blive til noget mere end sådan en dum skolelærer!"

Jeg fik ug i tegning og geografi og i alle de fag, der kom ud af skolelærerens mund, og som jeg kunne suge til mig. For jeg kunne ikke læse en bog. Jeg kunne slet ikke læse.

Regning og matematik var fuldkommen volapyk for mig, og ingen forsøgte at hjælpe mig. Men når vi fik en skriveopgave, hvor vi skulle genfortælle, hvad der var blevet sagt, så kunne jeg genfortælle – godt nok med tusind stavfejl, men det kunne forstås. Og fordi det var så svært for mig at skrive, lærte jeg at skrive kort og koncist.

Min mor græd og kæmpede i timevis for at få lille Poul til at læse og skrive og regne. Far, som selv var meget ordblind, lå på sofaen og sagde: "Lad nu være. Lille Poul skal nok blive til noget alligevel."

Far ville gerne have, at jeg blev tømrer, mens mor gerne ville have, at jeg blev slagter. Jeg ville ingen af delene. Jeg ville være landmand – og jeg **blev** landmand.

Da jeg blev konfirmeret, sagde jeg: "Nu vil jeg ikke gå i skole længere. Jeg vil ud og tjene på landet."

Far sagde, at det var i orden. Mor var ked af det, men vi var to mod én. Men fars betingelse var, at jeg først skulle være arbejdsdreng på fabrik – så det blev jeg. Nogle måneder senere fik jeg tilbudt plads som arbejdsdreng hos en cykelmaler. Der var penge i det – for her kunne jeg få 20 kr. mere om ugen. Så jeg skiftede job.

Året efter min konfirmation havde mine forældre fundet et sted på landet, hvor de manglede en ung knægt. Det var skønt at komme til landbruget. Der var dyr og natur og en rigtig god madmor, der sørgede for mig. Så gjorde det mindre, at jeg lå på et koldt karlekammer, hvor frosten hang ud af væggene.

Her havde jeg ikke brug for tal. Køerne havde numre, men jeg kendte dem på deres navne.

Jeg var der i 5 år, og så var det tiden at komme videre. Jeg tog til Island og blev fodermester på præsidentgården - og jeg fandt mig en kæreste, som er min kone den dag i dag. Hun var ung pige i huset hos den danske ambassadesekretær, og vi blev forlovet på Island.

Jeg ville gerne være driftsleder, så da jeg kom hjem, tog jeg på landbrugsskole sammen med en god kammerat. Han kunne alt med tal og bogstaver, så han guidede mig og hjalp mig med gødningsplaner og driftstal for køer og grise. Her lærte jeg at bruge regnemaskine, når jeg skulle have styr på tallene.

Mange af de andre elever på landbrugsskolen havde realeksamen eller studentereksamen, men det var **min** eksamensopgave, der blev læst højt som den bedste.

Jeg fik min egen gård og havde den i 30 år. Men så kom der røde tal på bundlinjen, og vi solgte den til vores datter og svigersøn. Jeg besluttede at blive anlægsgartner, og min ordblindelærer sagde til mig: "Sig du er ordblind. Så får du det hele på lydbånd." Men det var svært alligevel. Jeg skulle kæmpe meget hårdt med tallene, som jeg jo helst vil være fri for. Det var ikke sjovt.

Jeg blev færdig og fik et godt job. Jeg blev tilbudt at blive formand, men det ville jeg ikke. For jeg har altid været så bange for at lave en fejl, der går ud over andre. Jeg ville hellere gå med en skovl, men derfor kunne jeg jo godt hjælpe formanden med en logisk løsning på forskellige opgaver.

Noget af min fritid brugte jeg i hjemmeværnet, hvor jeg blev oversergent og Danmarksmeester i maskinpistolskydning.

I mange år skjulte jeg, at jeg var ordblind og talblind, men det gør jeg ikke længere. Nu taler jeg åbent om det, og det gør det hele meget lettere.

Mine forældre var jo godt klar over mine store problemer med tal og bogstaver, og de gav mig gode råd med på vejen.

Mor sagde: "Poul – du vil få problemer på din vej. Enten må du hoppe over dem, eller også må du gå udenom dem."

Og far sagde: "Du skal altid regne med, at den, der står over for dig, er klogere end dig. Derfor skal du aldrig inklade

dig i en diskussion." Han sagde også, at jeg skulle finde mig en kone som mor – en, der var et geni til bogstaver og tal. For det var mor. Og jeg var jo så heldig, at den dejlige kæreste, Inga, som jeg fandt på Island, som også er et geni til tal og bogstaver. Hun har hjulpet mig hele vejen igennem.

Når nogen f.eks. siger til mig i telefonen, at vi skal mødes kl. 12.30, gentager jeg det, så Inga kan høre det og huske det for mig. For jeg glemmer tal og tidspunkter lige med det samme.

Jeg kan ikke telefonnumre og fødselsdage. Jeg kan min egen og Ingas fødselsdag – og også min ældste datters. For hun er født nytårsaften, men årstallet må I ikke spørge mig om.

Jeg kan ikke lægge sammen, trække fra og dividere. Det skal jeg have en regnemaskine til, og så kan jeg endda komme til at trykke forkert på tasterne.

Jeg kan ikke spille kort, for jeg kan ikke huske, hvad de andre har. Men jeg kan heller ikke tåle at tabe! Jeg kan godt lide at spille ludo. Det er konstant afregning. Pinkoder har jeg det ikke godt med, og når vi er ude og købe ind, ved jeg aldrig, hvad jeg får tilbage. Men jeg regner ikke med, at der er nogen, der snyder mig!

Spred ordet!

Mette Mølgaard, 21 år, København

På www.youtube.com ligger en lille film – ”Talblind”. Den er lavet af Mette Mølgaard som afgangprojekt i forbindelse med et højskoleophold. Målet med den er at udbrede kendskabet til talblindhed og fortælle mennesker med talproblemer, at de ikke er alene.

Spred ordet! lyder opfordringen i Mette Mølgaards følgetekst på Youtube.

Jeg har altid vidst, at der var et eller andet med tal og motorik, som var let for de andre, men svært for mig. Når vi havde idræt, var ude og cykle eller skulle gribe en bold – så var jeg altid langt bagefter.

Jeg kan huske den første gang, jeg fik stillet et matematik-spørgsmål. Det var i børnehaveklassen. ”Hvad er $4 + 3$?” spurgte læreren, og jeg havde ingen ide om, hvad hun mente.

Alle de andre sad med hånden oppe, og én hviskede til mig: ”7!”

Så jeg sagde 7, og læreren sagde: ”Du kan jo godt, Mette!”

Matematik har for mig altid været forbundet med psykisk nederlag. De første to år i skolen havde jeg en meget pædagogisk matematiklærer, der brugte hånddukker. Men så gik hun på pension, og jeg fik den dårligste matematiklærer, man kan tænke sig. Hun var af den gamle skole, og hendes holdning var, at matematik er logisk, og at

det kan alle. For alle kan jo tænke logisk! Hun var meget hård.

”Du er dum, og du er doven! Man kan, hvis man vil. Og du vil åbenbart ikke!” sagde hun til mig. Men der var intet, jeg hellere ville end at gøre som alle de andre.

I matematik havde vi af og til klasse-rundbold. Vi blev alle placeret i ét hjørne, og når vi svarede rigtigt på det matematik-spørgsmål, vi fik stillet, fik vi lov til at gå videre. Jeg blev spurgt hver anden gang, indtil jeg til sidst stod alene tilbage.

Jeg kan stadig huske følelsen af at stå alene i hjørnet og kigge på de andre og høre læreren sige: ”Nå, så kan vi vist godt stoppe legen!”

Når hun havde forklaret mig noget, og jeg så rakte hånden op og bad hende forklare det igen, udbrød hun: ”Ååååh!”

Hun hadede mig. Hun gav mig det indtryk, at jeg var en belastning for hende.

Det sætter sig. Jeg var meget syg i folkeskolen. Hvis jeg havde to timer matematik onsdag, så var jeg syg. Jeg ville bare ikke i skole og opleve de nederlag.

Og så var der matematik-lektierne. Mine forældre satte sig ned og sagde: ”Se nu, Mette. Nu prøver vi!” Men mange gange endte det med, at jeg smed med mine bøger.

I alle de sproglige fag fik jeg høje karakterer og var en vellidt elev. Alligevel ville matematiklæreren rykke mig et klassetrin ned. Men i samråd med de øvrige lærere

” Jeg er faktisk ikke ked af, at jeg er talblind. For det har givet mig en viljestyrke og en kampgejst, som jeg ikke ville have haft, hvis jeg ikke var talblind. ”

og mine forældre sagde dansklæreren nej.

Kammeraterne bakkede mig op i matematiktimerne. Jeg havde en veninde, som jeg lavede matematik sammen med. Ellers havde jeg ikke klaret nogen af hjemmeopgaverne. De få gange, hvor vi ikke lavede matematikken sammen, fik jeg ikke lavet og afleveret opgaverne. Jeg kunne ikke.

Jeg havde den samme matematiklærer til og med 7. klasse, og i 8. klasse fik jeg en fantastisk matematiklærer, som sagde: "Jeg ved ikke, hvad der er galt med dig og matematik – men det er ok." Det var fantastisk. Jeg blev ikke bedre, men det at blive accepteret betød rigtig meget psykisk. Jeg fik 7- og 8-taller. "Fordi du virkelig prøver," sagde læreren. Han ville nok give mig en succesoplevelse.

Gennem hele min folkeskoletid efterlyste mine forældre ekstrahjælp til matematikken og bad om at få mig testet. Men det ville skolen ikke bruge penge på.

I 9. klasse kom jeg på efterskole. Det var fantastisk. Det var første gang, jeg kunne lide at gå i skole. Lærerne ville eleverne. Vi fik lov til at være kreative. Siden jeg var 3 år, havde jeg vidst, at jeg ville være skuespiller, og her fik jeg lov til at dyrke mit skuespil. Det var bare hamrende sjovt at gå i skole!

Så meget modvilligt startede jeg i gymnasiet efter 9. klasse. Det var et lukket sted med endnu en tyrannisk matematiklærer af den gamle skole. Den første dag tog jeg ham til side og fortalte om mine vanskeligheder. Efter den første matematikaflevering kom han ned til mig, smed min opgave foran mig og råbte i hele klassens påhør: "Hvad fanden er det for noget lort, du har lavet her?" Da følte jeg mig ydmyget – og det sker ellers ikke så tit.

Jeg gik direkte hjem, slog op på nettet under "Talblindhed" – og fandt symptomerne.

Jeg græd af lettelse. Der er andre, der har det ligesom mig!

Nu kunne jeg få en test, fordi jeg ikke længere gik i folkeskolen. En PPR-konsulent testede mig og sagde: "Der er ingen tvivl. Du er meget stærkt talblind."

Jeg var så glad. Nu kunne jeg søge dispensation til eksamen og modtage lektiehjælp.

Den erklæring, jeg fik fra PPR, viste jeg til matematiklæreren. Han tog den i hånden, rystede på hovedet, gav mig den igen – og så gik han uden at sige noget.

Efter det lod han mig være.

Men så skulle jeg til eksamen i matematik på det laveste niveau - c-niveau. Jeg havde søgt om dispensation, men jeg kunne blot få længere forberedelsestid. Og det var ikke nogen hjælp. Det ville bare gøre mig endnu mere forvirret. Jeg skrev på forhånd en lille besked til censor om, at jeg var talblind.

Jeg trak det sværeste spørgsmål, og både lærer og censor grinede af mig undervejs. Det klagede jeg over bagefter og fik da at vide, at censor ikke havde fået min besked.

Jeg dumpede, og det var et nederlag. Men så tænkte jeg: "Nu er det nok! Nu skal jeg ud og bruge mine kreative evner. Dyrke det, jeg har lyst til, og det, jeg kan."

Jeg tog min eksamen færdig, og så droppede jeg gymnasiet.

Jeg tog på ungdomshøjskole og derefter på musik- og teaterhøjskole. Det var bare så fantastisk! Det var oplevelse på oplevelse. Jeg fik så meget ud af det både menneskeligt og personligt. Så flyttede jeg til Århus for at komme tættere på et kreativt miljø, og senere tog jeg igen på højskole.

Jeg har ikke fortrudt, at jeg droppede gymnasiet. Jeg har lært så meget i den tid, som gymnasiet aldrig ville have kunnet give mig, men det ville da have været rart at have fået lidt af den basale viden, som man får netop dér.

Men jeg føler ikke, at der er gået skår af mig, fordi jeg ikke har fået en hue.

I begyndelsen af 2010 flyttede jeg til København. Det er bare så skønt. Jeg dygtiggør mig inden for skuespil. Jeg får noget livserfaring.

Lige nu arbejder jeg med ældre mennesker, og det lærer mig så meget. Jeg er ikke klar til skuespillerskolen endnu, og jeg skal også ud og rejse og lære mig selv lidt bedre at kende, før jeg kan gå i gang.

Jeg er faktisk ikke ked af, at jeg er talblind. For det har givet mig en viljestyrke og en kampgejst, som jeg ikke ville have haft, hvis jeg ikke var talblind.

Modgangen har været god for mig. Men jeg ville ikke have været det sted, hvor jeg er i dag, hvis ikke mine forældre altid havde støttet mig og fortalt mig, at jeg er god nok. Det er så vigtigt, at man får opbakning og bliver accepteret.

Jeg prøver at lade være med at gøre min talblindhed til et problem. Jeg tænker ikke så meget over det. Hvis jeg har svært ved noget, så prøver jeg, og hvis jeg ikke kan, så har jeg omkring mig en masse fantastiske mennesker, som ved, at jeg er talblind, og som er parate til at hjælpe mig. Regnskab kommer jeg aldrig til at klare. Det passer min mor for mig.

Jeg er blevet bedre til at handle. Andre tæller ofte sammen, når de har samlet de varer, de gerne vil købe - for at få

overblik over, hvor meget det bliver. Det kan jeg ikke. Hvis der er 50 procents rabat på en vare, så kan jeg godt finde ud af, hvor meget den koster. Men hvis det er 30 eller 70 procent, så kan jeg ikke.

Matematik-tænkende mennesker går altid ud fra, at matematik er logisk for alle – og at alle ved det samme, som de selv gør. Tit kan jeg godt føle, at der bliver talt hen over hovedet på mig. På den anden side kan jeg heller ikke have, at folk tager for meget hensyn til mig. Jeg vil ikke have medlidenhed. Alle har noget, de kan, og noget, de ikke kan. Og tal er altså noget, jeg ikke kan.

Jeg ved, hvor svært det er at have store problemer med tal. Derfor er det en hjertesag for mig at være med til at sprede budskabet om talblindhed. Vores afgangsprøve på mit sidste højskoleophold var valgfrit, så jeg valgte at lave en lille film om talblindhed for at sprede ordet. Jeg har sendt den til alle, jeg kender, og bedt dem vise den til deres søster og onkel og venner. Den ligger også på Youtube.com

Så jeg har gjort lidt, og det vil jeg også gøre fremover. Noget af mit liv skal bruges til at sikre, at børn i fremtiden får lettere ved at vokse op med talblindhed!

Tallene kan ikke lide mig

Alex Bach Andersen, 11 år, Brovst

Alex Bach Andersen får hjælp af sin mor til matematiklektierne. Hun prøver hele tiden at finde metoder, der kan hjælpe Alex med at få styr på tallene. Hun arbejder med at træne hunde og heste, og erfaringen herfra er, at forsøger du at lære et dyr noget, og det stadig ikke lykkes den 10. gang, så gør du det på en forkert måde og må ændre metode. ”Du kan heller ikke lære en kat at flyve ved at kaste den 10 gange op i luften!” siger hun.

Tallene kan ikke lide mig. Og jeg synes, at de er irriterende. Når jeg ser tal, tænker jeg: ”Øv! Nu kommer der noget, jeg skal regne ud” – og prøver at flygte fra det.

Jeg kender ikke klokken, og hvis jeg er i Brugsen for at købe slik, må jeg spørge mine venner, hvor meget jeg kan få for de penge, jeg har med. Nogen gange hjælper de mig, andre gange har de for travlt med det, de selv skal købe.

Det værste er at skulle regne store tal ud – og gange og dividere.

Matematiklæreren bliver sur, når jeg ikke kan finde ud af det med matematikken, selvom jeg har fået det forklaret flere gange. Og det er nederen at komme op til tavlen og skulle regne et stykke, mens læreren siger: ”Kom nu. Kom nu.”

De andre fag har jeg det fint med – især sprog.

Karin Andersen, mor til Alex:

Vi har famlet i blinde omkring Alex' talproblemer, lige siden han startede i 1. klasse. Han var ikke glad for matematikken, men det er jo ikke unormalt, at børn er bedst til enten sprog eller matematik, og vi fik at vide, at der ikke var grund til bekymring.

I 2. klasse bad vi om, at Alex blev testet af skolepsykologen, fordi vi gerne ville være sikre på, at han ikke havde nogen specifikke vanskeligheder. Testen viste en dreng, som havde svært ved finmotorikken – f.eks. ved skrivning, men at der ellers ikke var nogen problemer. Niveaumæssigt lå han lidt over middel, og han var rigtig god til sprog.

Men Alex blev ved med at have problemer med matematikken og med at skrive. Bl.a. vendte nogle af tallene forkert. Derfor fik han ekstra undervisning i skrivning i 2. klasse, men det hjalp ikke så meget på tallene.

Vi havde mange møder med lærerne og kæmpede en hård kamp for at hjælpe Alex med lektierne. I begyndelsen af 4. klasse lavede jeg i gennemsnit lektier med Alex 1-1½ time dagligt. Sommetider var jeg ved at rive mit hår af i frustration. Vi kunne sidde den ene dag og lave 20 regnestykker af samme slags, og næste dag var de glemt. Nogle dage kom tabellerne, andre dage var de helt væk.

Jeg arbejder meget med dyr, og jeg kunne se på Alex, at han viste mange tegn på angst

”Når jeg ser tal, tænker jeg: ”Øv! Nu kommer der noget, jeg skal regne ud” – og prøver at flygte fra det.”

og flugtinstant, når vi sad med matematikken, selvom vi prøvede at skabe nogle trygge og gode rammer omkring lektielæsningen.

I de øvrige fag gik det rigtig godt i skolen.

Vi fandt ud af, at det gik nemmere med matematikken, når Alex gik rundt i lokalet. Men det kunne han jo ikke i klassen, og når han prøvede, blev han opfattet som urolig.

Skolen gjorde, hvad den kunne inden for de økonomiske rammer, der var. Alex fik ingen ekstra hjælp efter 2. klasse, men dansklæreren lavede på eget initiativ en lektie-café en halv time om ugen, hvor hun hjalp ham.

Alex havde det ikke godt i skolen, og derfor besluttede vi at flytte ham og hans lillesøster Diana til en god, lille friskole. Alex var meget glad for flytningen, og i starten gik det også godt, fordi hans klasse havde geometri i matematiktimerne netop på det tidspunkt.

Når Alex arbejder med f.eks. cirkler og trekkanter – noget han kan se – så går det bedre, end når det drejer sig om gangestykker. Så da hans klasse var færdig med geometrien, gik det igen nedad for ham. Der blev ved med at være problemer med matematikken og med selvværdet – og der var ikke meget tålmodighed fra matematiklæreren.

Vi har mange gange fået beskeden: "Det er et spørgsmål om modenhed."

Der har også været den med, at han bare er doven. Men det er han ikke. Han gør alt, hvad han kan.

Vi har kunnet sammenligne med hans lillesøster, der er 10 år. Hun har jo overhalet ham, når det gælder matematik, men ikke i de andre fag. Og vi har tænkt: "Hvorfor er det kun matematikken, der er genstridig?"

Fra mit arbejde med at træne hunde og heste ved jeg, at når du forsøger at lære et dyr noget, og det stadig ikke lykkes den 10. gang, du forsøger, så gør du det på en

forkert måde. Så må du ændre din metode. For vil du lære dyret noget, må du gøre det på dyrets præmisser.

Derfor har jeg også prøvet at ændre metode, når jeg hjalp Alex med lektierne. Vi har brugt en tommestok, så længden blev visualiseret, og Alex kunne sammentælle 5 + 7 centimeter for centimeter. Vi har brugt æbler og talt på fliser og flyttet med kastanjer – noget, som Alex kunne have i hænderne. Og vi har brugt lommeregner.

I december 2009 var vi sammen med nogle gode venner, der er pædagoger. De sagde til os: "Tror I ikke, at Alex er tabblind?"

Vi gik med det samme ind på nettet og fandt en artikel fra Ordblindeskolen om talblindhed. Vi læste og sagde til hinanden: "Det er lige Alex!" – og følte, at vi nu var på vej i den rigtige retning.

Vi søgte alle de oplysninger, vi kunne. Bl.a. fandt vi en bog af Bjørn Adler: "Dyskalkuli og matematik – Om børns vanskeligheder med matematik". For vi var jo nødt til at være klædt godt på, før vi gik videre til skolen. Når vi ikke selv ved noget om talproblemer og talblindhed, er vi nemmere at afvise, og vi følte, at skolen ikke var klar over, at der var et problem, som ikke bare var et spørgsmål om modenhed eller dovenskab.

På det følgende forældremøde fortalte vi, at vi troede, at Alex er talblind. Det resulterede i, at Alex blev skrevet op til PPR-rådgiv-

ning. Men PPR ved jo ikke noget om talblindhed. De generelle screeningstest, som de bruger, kan vi sagtens selv køre igennem.

Alex har heller ikke brug for specialundervisning, for det går jo som regel ud på at gentage og gentage. Det nytter jo ikke at gentage et regnestykke for Alex 10 gange, når han ikke har forudsætningerne for at regne det. Det får mig til at tænke på en sætning, skrevet af en hestetræner: "Du kan heller ikke lære en kat at flyve ved at kaste den 10 gange op i luften!"

I matematiktimerne oplever Alex, at kammeraternes tålmodighed med hans talproblemer er ved at slippe op, og han er ked af at spørge om hjælp. Hans matematiklærer har været sygemeldt i en periode, og vikaren er en ung mand, der ikke er læreruddannet og ikke er særlig erfaren inden for undervisning.

For at få kontakt til nogen, der kender til problemer med tal, meldte vi os til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli. Vi vil jo gerne have nogle redskaber, der kan give matematiklæreren og os en vejledning i, hvordan vi kan hjælpe Alex til at få styr på tallene.

Vi vil også gerne have en rapport med en konklusion, som vi kan gå til lærerne med – så vi ikke hele tiden bliver mødt med, at Alex er et barn med en fiks ide, at det er et spørgsmål om modenhed – eller at han bare skal tage sig sammen

Vi vil gerne have en accept af Alex' problemer!

Jeg er god til at være dårlig til det med tal!

Siv Madsen, 17 år, Fredericia

Siv Madsen går i 1. g. På grund af talproblemer fik hun valget mellem at forlade gymnasiet eller skifte til musiklinjen, der kun har matematik det første år. Hun vil på universitetet, så hun valgte i stedet at skifte gymnasium for at få en linje, som hun kan klare med sine talproblemer, og som kan være adgangsbillet til et studie, hun kan lide. Prisen er en lang transporttid hver dag, men det er ok for Siv.

Jeg er meget perfektionistisk, og derfor har jeg udviklet systemer for alting for at kunne klare mine talproblemer i dagligdagen.

Når jeg skal lægge sammen, laver jeg prikker på papiret svarende til de forskellige tal og tæller dem så sammen. Det går langsomt – men det går. Når jeg trækker fra, tegner jeg hele tal-linien, fordi jeg ikke kan gå baglæns, og så tæller jeg.

I 6. klasse brugte jeg legoklodser, når jeg regnede. De har runde dimser ovenpå, f.eks. 2, 4 eller 6, og dem lavede jeg mit eget system med. I dag, hvor jeg ikke har legoklodser med overalt, tæller jeg stadig på fingre.

Jeg kan tænke logisk, når der ikke er tal indblandet, fordi jeg har min egen måde at gøre det på. Ingen kan forstå det, fordi det er så mærkeligt og indviklet.

Jeg shopper rigtig meget. Jeg ved godt, hvad f.eks. 200 kr. sådan cirka rækker til, men jeg har altid min mobiltelefon med, fordi den

har lommeregner. Med den kan jeg finde ud af præcist hvad de varer, jeg har taget, koster i alt – så jeg ved, om jeg har penge nok med. Men hvis der er 25 eller 50 procents rabat på varerne, så kan jeg ikke regne det ud på min lommeregner. Det er lidt træls som 17-årig at skulle gå op til kassedamen og spørge: "Hvor meget koster det?" Jeg kan se, at de tænker: "Har hun ikke matematik i skolen!" Så jeg ringer til min far og spørger, hvad det koster.

Jeg har haft fritidsjob i Fakta, hvor de har en slags automat, som vi putter pengene i, når vi sidder ved kassen, og så klarer den resten. Det var rart at lære lidt om penge uden at skulle stå ved kassen på den traditionelle måde.

Derefter valgte jeg at søge fritidsjob i Blockbuster, hvor vi har hver vores kasse og modtager og giver penge tilbage. Det var svært i starten. Men jeg har en seddel, hvor der står, hvordan jeg skal runde op og ned – og jeg har en lommeregner. Det går faktisk godt, så længe der er en ved nabokassen, som jeg kan spørge.

Der er mange steder, hvor tallene driller mig. Jeg kan ikke regne tilbage i tiden. Hvis jeg ser dit sygesikringskort, kan jeg ikke regne ud, hvor gammel du er. I historie har jeg ingen fornemmelse for tid. Hvis vi taler om 1960'erne, aner jeg ikke, hvor lang tid siden det er. Det påvirker mig ikke så meget i hverdagen, men det går mig selvfølgelig på, at jeg ikke kan være med i en samtale om det 19. århundrede.

” De sagde til mig under testen: ”Det her er ikke din fejl!” Det er første gang, nogen har sagt det til mig. Det har givet mig lidt af et løft. ”

Jeg har ingen problemer med højre og venstre. Jeg kan sagtens finde vej, og jeg lærte klokken før min søster. Det er vigtigt! Vi er nemlig tvillinger, og jeg er 1 minut ældre, end hun er. Men 30 cm kortere. Hun får 12 i matematik, til gengæld er hun ikke så god til sprog, som jeg er. Hun hjælper mig rigtig meget. Godt nok synes hun, at jeg er dum, men hun prøver alligevel.

Jeg var først med klokken og først til at spise med bestik. Alt andet var hun først til. Jeg var sen til at gå og lærte først at cykle, da jeg var 10 år. I dag kan jeg klokken perfekt, og underligt nok er jeg ekspert i bus- og togtider. Jeg kan altid sige, hvornår busserne går, både hverdag, week-end, morgen og aften. Det samme gælder tog.

Jeg har altid været lidt anderledes med mange ting. Jeg kunne ikke finde ud af at skrive skråskrift, og jeg holder stadigvæk forkert på en blyant.

Jeg har gjort tingene på min egen måde, fordi jeg ikke kunne finde ud af den sædvanlige måde – **men jeg har altid gjort dem!**

I folkeskolen havde jeg rigtig svært ved at følge med i matematiktimerne, og jeg fik min søster til at hjælpe mig med lektierne.

Indtil 4. klasse gik det nogenlunde. Jeg kunne ikke finde ud af tabellerne og opgaverne, men det var ikke noget stort problem. Fra 5. klasse begyndte det at gå nedad, og i 6. klasse fik jeg at vide, at jeg var rigtig dårlig. Matematiklæreren sagde også, at jeg var doven.

I 8.-9. klasse kunne jeg slet ikke følge med. Jeg fik specialundervis-

ning af matematiklæreren, men jeg fik ikke rigtig noget ud af det. Det var for svært og gik for hurtigt. Jeg kunne jo ikke engang tabellerne.

De gav mig et opgavehæfte til 2. og 3. klasse med små, enkle plus-, minus- og gangestykker. Dem sad jeg og lavede, mens de andre havde matematik. Jeg var sur, men fandt ud af, at jeg kunne bruge tiden til at lave lektier til de andre fag.

Min far prøvede at få skolen til at tilkalde en matematikvejleder, men det mente de ikke, at der var brug for.

Jeg kunne godt lære små, enkle ting. Men næste dag havde jeg glemt det hele. Skolen mente, at der var noget galt med hukommelsen, og jeg fik en hurtig test for at tjekke det. Men det var ikke hukommelsen, og jeg fik at vide, at det nok bare var mig, der ikke havde været helt oppe på dupperne og fulgt med i matematik.

Jeg blev sur og flyttede til Aalborg og gik i 9. klasse. Her fik jeg en matematiklærer, Tom, som jeg var rigtig glad for.

Jeg kunne slet ikke følge med i undervisningen, men to gange om ugen fik jeg specialundervisning af Tom sammen med 3-4 andre fra klassen. Tom var rigtig dygtig og forstod, at jeg havde problemer med tal. Han begyndte at lære mig alt det, jeg skulle kunne – tabellerne og at gange. Han gav os nogle programmer til computeren, så vi kunne sidde og øve os. Det var virkelig effektivt.

Han hjalp også et par af os med lektierne efter skole, så vi ikke kom for langt bagud.

Jeg kom tilbage til Fredericia og tog min 9. klasses eksamen. Matematiklæreren havde på forhånd sagt, at jeg slet ikke skulle regne med at kunne bestå i matematik. Men det gik bedre end forventet, fordi jeg havde været i Aalborg, og så tror jeg også, at jeg var heldig. Jeg fik 02 og 04 - og bestod. De andre fik 10 eller 12.

Den eksamen var en sejr, og så troede jeg jo, at jeg kunne alt - og blev optaget på Fredericia Gymnasium med matematik på B-niveau. Vi havde nogle små tests i grundforløbet, så de kunne se, om vi havde rykket os efter nogle måneder. Det havde jeg ikke. Jeg var **så** dårlig til matematik.

Min matematiklærer sagde til mig, at jeg var talblind, og det var første gang, jeg hørte det ord.

Så kom rektor og studievejlederen. De var ret flinke. De sagde ikke, at jeg var dårlig, men at jeg havde problemer med tal, og at jeg nok var talblind. De sagde, at det kunne de ikke gøre noget ved, og de gav mig valget mellem at gå på musiklinjen med matematik på C-niveau eller at forlade gymnasiet.

Men jeg ville hverken forlade gymnasiet eller på musiklinjen, så jeg valgte at skifte linje til græsk-latin, der kun har matematik på C-niveau. De sprog var jeg blevet interesseret i under grundforløbet. Men Fredericia Gymnasium har ikke den linje, så derfor skiftede jeg til Kolding Gymnasium.

Matematiklæreren her vidste ikke, hvad han skulle gøre ved mig og mine talproblemer, så han begyndte

at overse mig. Nu er det sådan, at han er glad, bare jeg er der. Jeg sidder der bare. Jeg har fået et matematikhæfte til 5. klasse, som jeg kan arbejde i, hvis jeg har lyst. Men jeg får ingenting for, og jeg får ingenting at vide.

Jeg har også fysik på C-niveau, og der er så mange udregninger, at jeg er kommet bagud.

Når vi skal lave gruppearbejde i fysik og matematik, bliver jeg ikke valgt med i en gruppe - fordi jeg er så dårlig i de fag. Og det er ikke, fordi det er en dårlig klasse. Mine klassekammerater er rigtig søde. Men jeg kan jo ikke bidrage med noget i gruppen. Det er helt ok for dem, at jeg bare sidder der, og hvis vi f.eks. skal bruge en terning, kan jeg slå med den, mens de andre regner.

Matematiklærerne mangler simpelthen undervisning i, hvad de skal gøre ved folk med talblindhed. Jeg brokkede mig til min daværende studievejleder over matematiklæreren, og han sendte mig en mail med link til hjemmesiden www.talblind.dk, som jeg ikke kendte.

Jeg har været irriteret over, at lærerne har overset mig, været ligeglade med mig og tabt mig på gulvet. Men efter at jeg kom til Kolding, har jeg accepteret, at jeg er dårlig til tal – fordi jeg her fandt ud af, at jeg er god til sprog. Efter sommerferien er det sprog, og det kan jeg.

Lige nu er jeg rigtig træt af at gå i skole og venter kun på at få afsluttet matematik og fysik, så jeg kan starte rigtigt i gymnasiet næste år.

Det er udmattende at have fag, som man ikke kan finde ud af. Når jeg kommer hjem fra gymnasiet, er jeg så træt, at jeg sover, så snart jeg er inden for døren. Lærerne har sagt, at jeg måske lider af kronisk træthed, men skolepsykologen siger, at det nok er problemerne med tal, der gør mig træt –

og at jeg blot skal glæde mig til næste år.

Vi er tæt på eksamen, men jeg har fået at vide, at jeg ikke skal op i matematik, så min årskaraktér i matematik på -3 er den, der kommer til at stå i mit eksamensbevis.

Mine fremtidsplaner er blevet ødelagt lidt af mine talproblemer. Jeg ville gerne være plastickirurg, men det kræver matematik og kemi, så det er udelukket.

Folk siger: "Du kan da bare blive tolk, Siv." Men jeg har ikke lyst til at sidde med dokumenter, der skal oversættes, resten af mit liv.

Jeg har gået og været irriteret over, at jeg ikke bare kan blive det, jeg gerne vil, for jeg vil vælge noget, som jeg har lyst til. Men for kort tid siden fandt jeg omsider ud af, at jeg vil læse til advokat. Derfor har jeg valgt at hæve mit samfundsfag til B-niveau, selvom det godt nok er svært at læse de mange grafer og årstal.

Jeg kom med i udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli, fordi min far i efteråret læste om det på www.talblind.dk

Jeg glædede mig så meget til at komme til test, og jeg er i dag så glad for, at jeg kom med, fordi jeg fik bekræftet, at jeg har det svært med tal.

De sagde til mig under testen: "Det her er ikke din fejl!"

Det er første gang, nogen har sagt det til mig. Det har givet mig lidt af et løft. Efter det tænker jeg: "Jeg er god til at være dårlig til det med tal!"

Min personlighed blev revet væk

Mie Sørensen, 28 år, København

Mie Sørensen er uddannet mediegrafiker og arbejder på et reklamebureau.

Hun vil gerne være med til at udbrede kendskabet til talblindhed. Derfor spørger hun alle, hun møder, om de ved, hvad talblindhed er. Og derfor har hun som bidrag til udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli layoutet dette hæfte i sin fritid.

Jeg har altid været lidt af en outsider, både i skolen og derhjemme. I skolen havde jeg svært ved at koncentrere mig om tavlen, med mindre vi havde billedkunst. Ellers sad jeg og kiggede ud af vinduet, og når vi havde matematik, tegnede jeg små mænd i matematikhæftet.

Jeg har troet, at mine talproblemer skyldes, at jeg er kreativ og derfor en flyvsk sjæl, men selvom jeg prøvede at fokusere på de opgaver, jeg havde med at gøre, havde jeg stadig meget svært ved at forstå dem.

I efteråret 2009 tog jeg et weekend-job på et madpakkelager. Jeg skulle bl.a. afskrive tal fra en ordreseddel, men hvis der stod 3472, skrev jeg 3724.

Min overordnede tog det op på et fællesmøde - foran alle mine nye kollegaer. Hun sagde direkte: "Mie, du må tage dig sammen. Det kan ikke være så svært at skrive fire tal af."

Det var meget pinligt, og jeg følte mig overfuset og latterliggjort.

Det viste sig at over halvdelen af de tal,

jeg havde skrevet, var forkerte, og efter otte arbejdsdage blev jeg fyret.

Jeg tænkte: "Her er noget galt."

Jeg havde sommetider for sjov sagt, at jeg var talblind, når jeg kvajede mig, men efter fyringen gik jeg ind og googlede ordet. Og til min store overraskelse fandtes der faktisk noget, der hed "talblind".

Havde jeg fundet ud af det tidligere, var jeg godt nok blevet sparet for meget.

Jeg fandt hele min personlighed på nettet – opstillet i punkter.

Jeg var meget overrasket. Først blev jeg lidt bange. Så blev jeg ked af det. Vi føler jo alle, at vi er unikke, og det var derfor en voldsom følelse at opdage, at ting i min personlighed, især sådan noget som problemer med tidsfornemmelsen, månedernes rækkefølge, højre-venstre, skemaer, rækkefølger og genkendelse af ansigter, "bare" er symptomer på en lidelse.

Det var, som om nogen havde været inde på www.talblind.dk og beskrevet mig. Hele min personlighed blev revet væk og erstattet af det, der bare er en programmeringsfejl oppe i hovedet.

Jeg ringede til min mor og sagde: "Jeg har fundet det!" Hun har ofte lagt øre til mine problemer og bakket mig op. Jeg printede det hele ud og læste på det. Derefter begyndte jeg at lede efter, hvor jeg kunne få en test – for jeg ville gerne vide, om jeg faktisk var talblind.

Siden jeg fandt talblindhed på nettet, har

”Jeg har været så heldig at få en kæreste og en hel håndfuld venner, der elsker mig for den, jeg er, og ikke vurderer mig på mine evner i Trivial Pursuit.”

jeg gået rundt og spurgt alle, jeg kender, og alle jeg møder: "Ved du, hvad talblindhed er?"

De kigger som regel uforstående på mig og tror, det er noget, jeg har fundet på. Jeg er de sidste 5 måneder kun stødt på én der vidste hvad jeg talte om. Det er en kollega, som har en veninde, der er så talblind, at hun ikke kan tage en bus.

Da jeg gik i skole, var geografi og fysik det værste, jeg kunne blive udsat for. Det er de fag, hvor jeg skulle holde styr på fakta. Men matematik var det allerværste.

I de sproglige fag gik det fint nok. Jeg har aldrig lært det tekniske med kryds og bolle, men jeg kan høre, hvor der skal være komma.

Min far er elektromekaniker, mor er bogholder, og min bror er elektriker. De er alle skrappe til tal, og især min far er rigtig god til matematik. I min skoletid sad jeg på køkkenbænken sammen med min far og lavede matematiklektier. Det var svært! Især fordi han havde så let ved det. Jeg undrede mig konstant over, hvorfor jeg ikke kunne regne, når resten af familien ingen problemer havde.

De lektier, der tog mine klassekammerater et kvarter, var jeg flere timer om. Det var frustrerende, og jeg fik en følelse af at være utilstrækkelig. Så ofte når far spurgte: "Forstår du det?" svarede jeg: "Ja-ja!" for at slippe for at sidde der og svede.

Jeg har altid været meget kreativ, og jeg fandt selv ud af, at hvis jeg fik matematikken visualiseret og tegnet på tavlen, så gik det let-

tere. Det fandt læreren aldrig ud af, selvom jeg prøvede at fortælle det. Men min far gjorde heldigvis, og når han tegnede tingene for mig, forstod jeg dem bedre.

I 7. klasse var vi 25 elever, og der var så meget støj. Det gjorde det endnu sværere for mig at følge med. Jeg var rædselsslagen for at bede om hjælp, for børn kan være ondsksfulde. Hvis jeg sagde, at jeg ikke havde forstået en opgave, fik jeg straks en papirkugle i nakken og der blev buet ad mig. Læreren havde også tendens til at vende øjne, så jeg sagde til sidst ingenting.

Jeg syntes ikke, at jeg lærte noget, og jeg var ked af at være der. Det fortalte jeg mine forældre, og jeg kom på privatskole, hvor vi højst var 15 elever i klassen.

Her var en matematiklærer, hr. Kofoed, der fandt ud af, at jeg havde et eller andet problem med tal. Hans undervisning var anderledes. Jeg er ikke sikker på, at han vidste noget om talblindhed, men han kunne i hvert fald se mine problemer. Han viste matematikken på tavlen og kom ned og spurgte: "Har du forstået det?" Og han blev ved med at spørge mig, til jeg måtte indrømme, at det havde jeg ikke. Det gjorde, at jeg til sidst overvandt min frygt for at spørge.

På den nye skole fik jeg opbakning, og jeg turde spørge kammeraterne. Der var også andre, der skulle have tingene vist eller fortalt på en anden måde. Der var en større tålmodighed.

Hr. Kofoed gav mig tid til at skrive alle mine noter ned. Jeg havde lavet

mig et system med farver og små tegninger for at huske de forskellige ting. Jeg har gemt min notesbog, så mine børn kan se den, hvis de nu får samme problem som mig.

Jeg er hr. Kofoed specielt taknemmelig for én bestemt dag: Vi havde blækregning, og efter et års intens undervisnings i matematik lykkedes det mig at få et 10-tal.

Det er aldrig sket før eller siden. Det var bare helt fantastisk godt!

Jeg var jo et ungt menneske, der var led og ked af sig selv. Jeg var tit vred på mig selv over, at jeg ikke kunne forstå matematikken. Men det 10-tal fik mig til at sige: "Jeg kan sgu godt!"

Det var rigtig dejligt. Det var et selvtilidsspark.

Og så kunne det godt være, at hr. Kofoed var striks og sendte mig uden for døren et par gange, fordi jeg kom til at grine i hans time. Men han kunne undervise!

Jeg gik ud af 10. klasse og tog HF. Men jeg bestod ikke matematikken. Jeg havde nok på forhånd opgivet det, men jeg fik topkarakterer i billedkunst og psykologi.

Jeg har altid gerne villet være designer og startede derfor på et kursus i tøjdesign. Men det var ikke lige mig. Så prøvede jeg grafisk design, hvor jeg skulle arbejde intenst med en computer. Det havde jeg aldrig prøvet før, men jeg blev bidt af det.

Jeg måtte vente et halvt år på at komme ind på kurset, så jeg valgte at klemme en HG/handelsskolernes grunduddannelse ind imens - mest for at gøre noget ved mine talproblemer. Det gik ikke med bogholderi, men jeg fik superkarakter i sam-

funds-fag. På det tidspunkt havde jeg efterhånden accepteret, at man ikke kan være lige god til alt. Som min far tit opmuntrende sagde til mig: "Der er altid **noget**, man er god til!"

Efter HG startede jeg på uddannelsen som mediegrafiker på Københavns Tekniske Skole. Jeg var lidt bekymret. Der er jo tal i alt, hvad du rører ved. Men det var det eneste, jeg brændte for.

Jeg fandt heldigvis hurtigt ud af, at programmering ikke er matematik, så det gik fint. Jeg bestod og fik 10 med ros efter den nye skala – ikke kun for min programmering, men især for min kreative snilde. Det var dejligt at få anerkendelse og høj karakter i stedet for at ligge nede i sølet.

Dejligt!!

Jeg blev færdig i 2009 og fik job dér, hvor jeg havde været elev. Efter et lille års tid fik jeg job i et reklamebureau, og her har jeg været siden. Jeg har fortalt, at jeg skulle til test for talblindhed, og efter at jeg kom tilbage med en positiv test, er de meget forstående, når jeg ikke lige kan udregne spaltellemrum i hovedet, men må bruge en lommeregner. Jeg hjælper mig selv ved at skrive alting ned - leverandørnavne, telefonnumre o.s.v. Og det virker helt fint.

Jeg har udviklet mig til ikke at gøre min talblindhed til et problem i dagligdagen. Jeg har sagt til mig selv: "Nå – sådan er jeg!" Jeg har slået mig til tåls med det. Jeg har været så heldig at få en kæreste og en hel håndfuld venner, der elsker mig for den, jeg er, og ikke vurderer mig på mine evner i Trivial Pursuit.

Min kæreste er glad for, at jeg er "kreativt anlagt". Han synes, det er skægt, at jeg er, som jeg er. I starten blev han lidt frustreret, fordi han selv dengang var udpræget perfektionist. Nu griner han, hvis jeg smider mælken i skraldespanden i stedet for i

køleskabet. Og han er flink til selv at notere sin fødselsdag i vores kalender, så jeg ikke glemmer den.

Jeg lever med det, og det er fint. Nu har jeg endelig fundet ud af, hvor problemet ligger, og det er nemmere at arbejde med noget, man kan sætte ord på.

Der, hvor jeg har problemer, er, når jeg møder mennesker, som ikke har forståelse for, at andre kan være anderledes. Jeg har problemer med tid og sted og er tit nødt til at spørge. Så er der nogen, der kan blive vrede og begynde at tale ned til mig. Det kan jeg blive meget påvirket af.

Men det er heldigvis ikke så tit, at jeg støder på sådan nogen mennesker.

Jeg kender højre og venstre de fleste gange, så jeg tror ikke, at jeg er voldsomt talblind.

Min geografi er helt væk. Jeg farer tit vild, fordi min stedsans er rigtig dårlig. Da jeg startede på mit nye arbejde, brugte jeg GPS de første to uger - og det er altså en ret simpel vej.

Før jeg fandt ud af, at der var noget, der hed talblind, undskyldte jeg mig med, at kvinder jo er redebyggere og derfor ikke skal kunne finde vej. Det er mænd - jægerne - der kan det. Man finder jo forklaringer på, hvorfor man er, som man er.

Jeg har problemer med navne. Jeg kan ikke huske, hvad folk hedder og skal have det at vide flere gange.

Tidsfornemmelse har jeg ikke meget af, og med tidspunkter er det lidt forskelligt. Jeg er ikke så struktureret, men jeg kommer aldrig for sent.

Jeg kan ikke simple regnestykker i hovedet og må have fingrene til hjælp. Det kniber med månedernes rækkefølge, og når det gælder datoer som 7/4, kan jeg ikke hurtigt give et svar på, hvilken måned det er.

Men jeg er stærk sproglig!

Jeg har læst mig frem til, at de problemer har været kendt siden 1800-tallet, og at der er cirka 5 procent af verdens befolkning, som lider af talblindhed.

Den information gjorde mig lidt vred, og jeg står uforstående over for, hvorfor problemet ikke er belyst bedre.

Ordblinde har en anerkendelse. De kan få hjælp. Hvad så med talblinde? Det er jo samme dur.

Jeg har endda været lidt misundelig på de ordblinde, selv om det ikke ligefrem er nogen at være misundelig på, men de har i det mindste muligheden for i en tidlig alder at få sat ord på deres problemer, at komme i specialklasse med andre ordblinde og at møde forståelse udefra.

Som talblind kan jeg gå rundt i et helt liv og tro, at jeg er dum. Det er det værste, man kan komme ud for.

Jeg tænker rigtig meget på dem, der render rundt derude og er meget talblinde. Mange skjuler sikkert deres talblindhed og lader som om, de forstår - ligesom jeg gjorde i folkeskolen.

Og det er sørgeligt!

Mest af alt bliver jeg helt ked af det og dårlig over at tænke på alle de børn, der lige nu sidder og sveder ved et skrivebord og enten prøver at gemme sig eller at råbe om hjælp - uden at der er hjælp at få. Jeg var heldig at få en underviser med overskud. Hvor mange er lige det?

Jeg er uden tvivl en klodsmajor, men takket være familie, venner og kæreste er jeg en selvsikker klodsmajor, der rejser sig op og børster støvet af skuldrene.

Vend hæftet og læs om udviklingsprojektet talblindhed/dyskalkuli

